

مهندس رهنماپور مهدی عمدادی
کارشناس جمع‌تحمیلات کاربردی و تولید بذ
شرکت توسعه کشت دانه‌های روغنی

اصول داشت کلزا (کوددهی)

آن قبل از کاشت و بقیه در دو مرحله شروع رشد رویشی و ابتدای گلدهی می‌باشد. در مناطق پر باران و خاک‌های مرطوب که احتمال آبشویی ازت وجود دارد بهتر است کود ازته به مقدار کم‌تر و در نوبت‌های بیشتری به خاک داده شود. برای مثال یک چهارم آن قبل از کاشت، یک چهارم در مرحله ۳-۴ برگی کلزا و بقیه نیز در دو مرحله شروع رشد رویشی و ابتدای گلدهی استفاده شود. باید به این نکته توجه داشت که اگر مزرعه از رشد رویشی کافی برخوردار بود، از مصرف بیش از اندازه کود ازته خودداری گردد، زیرا از یک طرف باعث خوابیدگی مزرعه شده و از طرف دیگر سبب شیوع بیماری‌ها گردیده و مشکلات برداشت را نیز دربر خواهد داشت. بخشی از کود ازته مصرفی را می‌توان به صورت محلول پاشی و با دز ۱۰-۸ در هزار اوره و در مرحله رزت و همزمان با سمپاشی علیه علف‌های هرز استفاده نمود. میزان مواد آلی خاک نیز نقش زیادی در جذب عناصر غذایی توسط گیاه داشته و افزایش آن می‌تواند کمک زیادی به رشد مطلوب گیاه نماید و از این جهت کاربرد ۲۰-۱۵ تن کود حیوانی پوسیده هر ۴-۵ سال یک بار می‌تواند برای تمام محصولات کشت شده در مزرعه از جمله کلزا مفید باشد و سبب کاهش مصرف کود های شیمیایی شود.

یکی از مسائل اساسی در مرحله داشت کلزا مربوط به تغذیه و کود دهی می‌باشد. جهت دستیابی به عملکرد مطلوب گیاه باید به عناصر غذایی مختلف و به میزان کافی، دسترسی داشته باشد. بخش زیادی از این عناصر از طریق خاک در اختیار گیاه قرار می‌گیرد و کمبود آنها نیز باید با استفاده از کود های آلی یا شیمیایی جبران شود. عوامل مختلف از جمله میزان حاصلخیزی خاک، نوع بافت و ساختمان خاک، شرایط اقلیمی، میزان عملکرد مورد انتظار از مزرعه و ... بر روی میزان کوددهی تاثیرگذار می‌باشد. بهترین گزینه برای تعیین میزان کود مورد نیاز جهت استفاده در مزرعه، آزمون خاک و تجزیه و تحلیل نتایج مربوط به آن می‌باشد. کلزا در بیشتر خاک‌ها به عناصر پر مصرف مانند ازت، فسفر، پتاسیم و گوگرد نیاز دارد. در صورتی که به هر دلیلی، آزمایش خاک صورت نگرفته باشد، توصیه کلی زیر را می‌توان برای مصرف کود های شیمیایی بکار گرفت که شامل ۵۰-۱۰۰ کیلو سوپرفسفات تریپل، ۱۵۰-۱۰۰ کیلو سولفات پتاس، ۲۰۰-۱۰۰ کیلو اوره و ۲۵۰-۲۰۰ کیلو گوگرد در هر هکتار مزرعه می‌باشد. کودهای فسفره، پتاسیم و گوگرد معمولا در ابتدای فصل و قبل از کاشت به خاک اضافه می‌شود ولی کود ازته باید به صورت تقسیطی و طی مراحل مختلف رشد استفاده گردد. در مناطق خشک و کم باران معمولا کود ازته باید در سه قسط به زمین داده شود که یک سوم